

Vergaderjaar 2018–2019

26 991

Voedselveiligheid

Nr. 553

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 juni 2019

Hierbij stuur ik u, mede namens de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, de antwoorden op de vragen gesteld aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit tijdens het dertigledendebat over vervuild Braziliaans vlees van 29 mei 2019 (Handelingen II 2018/19, nr. 87, item 14).

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten

De Partij voor de Dieren vroeg hoe de Mercosur deal zich verhoudt tot de kringloopvisie, en bracht hier in herinnering de motie Ouweland¹ die de Kamer heeft aangenomen, waarin staat dat, gelet op de kringloopvisie, het Nederlandse handelsbeleid van het kabinet moet worden getoetst aan de doelen hiervan.

Landbouwmarkten zijn internationaal en kringloopsystemen kunnen zich over nationale grenzen heen uitstrekken. Het kabinet streeft er dan ook naar om binnen het handels- en landbouwbeleid een goede balans te creëren. De gewenste ontwikkeling naar duurzame landbouw en circulaire landbouwsystemen is kabinetsbreed beleid en vormt een integraal onderdeel van de Nederlandse inzet bij handelsakkoorden.

De Partij voor de Dieren vroeg of ik heb gezien dat de Europese boerenorganisaties zich streng verzetten, onder andere vanwege het grote risico dat vervuilde producten uit Brazilië gewoon in Nederland mogen worden verkocht? Verder vraagt de Partij voor de Dieren of ik bereid om de zorgen in verband met Mercosur om te zetten in een ferm kabinetsstandpunt en te zeggen: dat gaan we gewoon niet doen, want we gaan niet meewerken met lucratieve, louche handel uit Brazilië waardoor die spullen in Nederland mogen worden verkocht? Dus wat bedoelt de Minister van Landbouw precies met haar zorgen over de Mercosur-deal?

Ik deel de overtuiging van diverse EU-lidstaten dat een handelsakkoord met Mercosur gebalanceerd moet zijn, waarbij rekening wordt gehouden met onze export belangen, gevoelige sectoren en duurzaamheidsdoelstellingen. Ik zal het belang hiervan blijven benadrukken.

Alle naar de EU-geëxporteerde producten moeten voldoen aan Europese eisen op het gebied van plant- en diergezondheid, voedselveiligheid en etikettering. Producten uit Brazilië moeten ook aan deze eisen voldoen. Nederland heeft in relatie tot de Mercosur onderhandelingen in de Landbouwrapport van 14 mei 2019 ervoor gekozen opnieuw steun te vragen voor een nieuwe ambitieuze EU agenda voor een volledig duurzame en ontbossingsvrije landbouwgrondstofketen voor de Europese markt (Kamerstuk 21 501-32, nr. 1178). Nederland heeft ook tijdens de Raad Buitenlandse Zaken Handel op 27 mei 2019 gevraagd om robuuste duurzaamheidsafspraken die goed gemonitord worden.

In de beantwoording van de vragen van de leden Lodders en Van Haga (VVD) over de gevolgen van het Braziliaanse landbouwbeleid voor Nederland², heb ik aangegeven dat Nederland de dialoog met Brazilië op het gebied van landbouw en klimaat aan het intensiveren is. Het doel daarvan is om te kijken hoe kan worden samengewerkt om de doelen van economische ontwikkeling, verhoging en verduurzaming van de landbouwproductie, naleving van mensenrechten en behoud van extreem waardevolle bossen en biodiversiteit in de Amazone (en daarbuiten) te bereiken. Een handelsakkoord met Mercosur met afspraken die verder gaan dan alleen het uitwisselen van markttoegang ondersteunt deze dialoog.

De Partij voor de Dieren vroeg wat bedoelt wordt met «als zij zegt: pesticiden die in Europa niet zijn toegestaan, maar in derde landen wel, kunnen de markt op als ze veilig zijn volgens de MRL»?³ Dan verhogen we de invoertolerantie. Bedoelt ze daarmee dat dat daadwerkelijk gebeurt? Bedoelt ze daarmee dat als we de Mercosur-deal afsluiten, producten die zijn blootgesteld aan stoffen die in de Europese Unie verboden zijn maar

¹ Kamerstuk 21 501-02, nr. 1931.

² Aangangsel Handelingen II 2018/19, nr. 2863.

³ Aangangsel Handelingen II 2018/19, nr. 2863.

die in Brazilië in de landbouw gewoon gebruikt mogen worden, in Nederland mogen worden verkocht?

Als een stof op Europees niveau niet is goedgekeurd als werkzame stof in gewasbeschermingsmiddelen, geldt in de Europese Unie dat residuen van de stof niet aantoonbaar mogen zijn in een product. Als gebruik in een derde land wél is toegestaan, heeft een belanghebbende in dat land de mogelijkheid om, op basis van verordening (EG) Nr. 396/2005, een hogere MRL (een zogenaamde «invoertolerantie») aan te vragen. Bij invoer wordt een risicobeoordeling gedaan ter bescherming van de volksgezondheid van de Europese consument. Een invoertolerantie wordt alleen verleend als uit een risicobeoordeling blijkt dat voedsel en diervoeder ook met een hogere MRL veilig is voor consumptie.

De Partij voor de Dieren heeft over de aanpak bij de import van Braziliaans vlees naar voren gebracht: We weten dat het daar niet deugt, maar we laten het gewoon naar Nederland komen. En dan moeten hier de dozen worden uitgepakt en de spullen worden vernietigd. De Partij voor de Dieren vraagt daarbij hoe zich dit verhoudt tot mijn ambities om voedselverspilling te voorkomen.

In het geval van internationale handel worden afspraken gemaakt over hoe wederzijds gegarandeerd kan worden dat geëxporteerde producten voldoen aan de eisen van het ontvangende land. Controle op het naleven van deze afspraken gebeurt enerzijds door het exporterende land, onder andere in de vorm van exportcontroles, en anderzijds door het importerende land in de vorm van importcontroles. Indien dit systeem goed functioneert worden slechts incidenteel partijen afgekeurd. Alle betrokkenen hebben er baat bij om deze afkeuringen tot een minimum te beperken.

De Partij voor de Dieren vroeg hoeveel capaciteit er bij de NVWA gemoeid is als de intensievere controles nog langer moeten bestaan.

In het debat is gevraagd hoeveel capaciteit gemoeid is met de intensivering van de importcontroles op Braziliaans vlees (fysieke controles en de laboratoriumonderzoeken). De NVWA heeft aangegeven dat met deze controles een extra inzet van 2,5 fte op jaarbasis is gemoeid.

Voorgestelde motie

Tenslotte ontraad ik de voorgestelde motie van het lid Ouwehand van de Partij voor de Dieren.⁴ Ik ontraad de motie om dezelfde redenen als de bijna gelijk luidende eerdere motie van het lid Ouwehand.⁵ Aan een handelsakkoord met Mercosur zitten naast de positieve kanten, ook aandachtspunten.

Het is dan ook belangrijk dat er een gebalanceerd akkoord komt waarbij rekening wordt gehouden met gevoelige sectoren, zoals de landbouw. Naast tariefafspraken over de gevoelige sectoren, kan met dit akkoord ook een structureel overleg met de Mercosur-landen worden opgezet over een aantal belangrijke thema's als dierenwelzijn, klimaat en duurzame ontwikkeling. Nederland steunt met deze inzet de onderhandelingen van de Europese Commissie om tot een gebalanceerd akkoord te komen. Nederland zal het akkoord pas beoordelen als het eindresultaat er is.

⁴ Kamerstuk 26 991, nr. 551.

⁵ Kamerstuk 21 501-02, nr. 2015.